

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyytit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa

tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekokeleille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Säästö vieraanvaraisuuden määrärahaan vuonna 2024
Toteutusvaihtoehto 1	Säästetään -10 % (10 000 €) määrärahasta
Toteutusvaihtoehto 2	
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	kaupunginhallitus, valtuusto
Arvioitu päätösaikataulu:	marras-joulukuu 2023
Valmistelijat:	kansliapäällikkö, talousjohtaja

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset	☐ Kyllä
2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät	☐ Kyllä
3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö	☐ Kyllä
4. Kaupungin talous	☒ Kyllä
5. Ympäristö	☐ Kyllä
6. Yritykset	☐ Kyllä

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Joensuun kaupunki voi osoittaa vieraanvaraisuutta kaupunginhallituksen hyväksymien

kaupungin vieraanvaraisuutta ja edustuskäytäntöjä koskevan ohjeen mukaan (Kh 24.4.2023 § 155). Vieraanvaraisuuteen on viime vuosina varattu kaupungin talousarviossa kaupunginhallituksen yleishallinnon tulosalueelle (kustannuspaikalle 1261) 100 000 euroa vuosittain. Määrärahan käyttö oli vuonna 2022 oli 76 000 € ja lokakuun 2023 toteutuma on n. 55 000 €.

Määrärahan 10 %:n leikkaus vuonna 2024 voi aiheuttaa priorisointia vieraanvaraisuuden osoittamisessa. Ohjeet on kuitenkin laadittu siten, että vieraanvaraisuutta osoitetaan mikäli se on käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa mahdollista ja päätös tehdään tapauskohtaisesti.

Investoinnit

Velkaantuminen

Tuottavuus ja tuloksellisuus

Jokin muu, mikä?

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Määrärahan 10 %:n vähennyksellä (10 000 €) ei ole vaikutuksia kaupungin lakisääteisiin tehtäviin.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

13.11.2023

Nimi

Jenni Jokela

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

jenni.jokela@joensuu.fi